

A nagyberuházásokról kérdeztük a projektmenedzsert

A városban elindult nagyobb beruházások közül több befejeződött vagy befejező stádiumához érkezett. Nemrég adtunk hírt az Ipari Park átadásáról vagy az új kulturális központ használatba vételéről. Azonban vannak olyan esetek, amelyeknél a munkálatok lelassultak vagy késedelmet szenvedtek. Éppen ezért tartottuk fontosnak, hogy ezekkel kapcsolatosan megkérdezzük a beruházások projektmenedzserét, **Békefi Zoltánt**, aki első kézből tud információkat adni a jelenlegi helyzetről, és hogy mi az oka annak, hogy egyes beruházások nem a korábbi ütem szerint haladnak.

- Köszönöm kérdését, hiszen az előzmények feltárása nélkül nem lehet valós, hiteles képet alkotni egy-egy beruházás helyzetéről. Egyes beruházások késedelemének okairól általánosságban azt mondhatom el, hogy a tervezési stádiumában alapvetően teljesen más kondíciók mellett kerültek meghatározásra azok a paraméterek, amelyek ismeretében a kivitelezők ajánlataikat benyújtották a kiírt közbeszerzési felhívásokra. Véleményem szerint gazdasági válság előre nem látható elhúzódása miatt nem lehetett prognosztizálni az építőipari megrendelések több éven át tartó visszaesését, valamint azt sem, hogy a forint árfolyamgyengülésének szintje szintén közel állandó lesz. A válság okozta helyzet az építőipari kivitelezők esetében egymást erősítő problémákat generált, hiszen a hitelezés szigorítása erőteljesen megdrágította, vagy lehetetlenné tette a projektekhez szükséges pénzügyi forgóeszközök biztosítását, a forint negatív árfolyamváltozása pedig egyes projektek esetében megnövelte a kivitelezési költségeket. Röviden összefoglalva, a vállalási árakat és a korábbi finanszírozási gyakorlatot összességében – megjegyzem, nem csak városunk esetében – felülírta az válság, amely eseményt végkifejletként az építőipari szereplők nagyarányú felszámolása és csődje kísért.

Sajnos több törökszentmiklósi beruházás esetében is előfordult, hogy egy adott kivitelező ellen felszámolási eljárás indult. A kivitelezőt érintő felszámolás az uniós beru-

házások esetében az egyik legnehezebben kezelhető ügy, ahol az önkormányzat az elszenvedője egy általa nem befolyásolható történet következményeinek. Megjegyzem, hogy tapasztalataim szerint a fejlesztési rendszer – tekintettel arra, hogy egy-egy adott kivitelező felszámolása minden esetben „egyedi történet” – nehézkesen követi le a hirtelen többszereplőssé vált folyamatot, amely a rengeteg egyeztetési kötelezettség és az elkerülhetetlen vitás esetek miatt előbb-utóbb óhatatlanul az érintett projekt csúszását eredményezi.

Összefoglalva: azt a tényt, hogy az építkezési vállalkozások ily nagy számban rognak meg, egyetlen beruházó sem láthatta előre. Márpedig a kivitelezésekben jelentkező legsúlyosabb késedelmeknek nagyrészt ebből az okból fakadnak. És akkor nem beszélünk számos, szintén előre nem látható okról, például az önkormányzati alrendszer átalakításáról, jogszabályi változásokról, vagy a közbeszerzési eljárások előre meg nem jósolható jogorvoslati folyamatairól.

- **Az általánosságokról térjünk át Törökszentmiklósról. Ön szerint a városban elindult projektek hogyan állnak országos összehasonlításban?**

- Elsősorban azt kell kiemelnem, hogy örömteli az a tény, hogy Törökszentmiklós esetében nagyszámú projektről beszélhetünk, ami azt jelzi, hogy a város sikeresen vette a fejlesztési forrásokért folytatott versenyképességi akadályait, azaz sikeresen pályázott életképes projektekké. Való igaz, hogy több beruházás is késedelmet szenvedett, de Törökszentmiklós esetében elmondhatjuk, hogy minden megkezdett projekt jelenleg „talpon van”, azaz minden esély adott – a nehézségek ellenére is – a sikeres megvalósításhoz. Bízom abban – és mindent meg is teszünk azért –, hogy ezen beruházások rövidesen lezárásra kerüljenek.

Az Uniós fejlesztési rendszer vonatkozásában évekre visszatekintve elmondható, hogy a gyorsítás mindig prioritásként jelent meg, amelyet főként a bürokrácia csökkentésével kívántak elérni. Magánvéleményem, hogy az a rendszer, amelyet folyamatosan a gyorsítás kényszere jellemez, az egyben magában hordozza a lassúság eshetőségét is. A jelen fejlesztési rendszer jogszabályi kötöttsége nem tudja kezelni az egyedi, atipikus helyzeteket, amellyel a korábban említett okok miatt bő-

séggel szembesülünk, és nem kell ahhoz nagy jóstehetség, hogy kimondjam, szembesülni is fogunk. Ennek megerősítésére csak pár száraz tényt sorolnék fel. A 2007-2013-as tervezési időszakban Magyarországnak a fejlesztésekre 22,4 milliárd euró áll rendelkezésére, amely az EUR-HUF árfolyamváltozás függvényében, a jelenlegi kb. 290-es árfolyamon, nagyjából 6500 milliárd forintnak felel meg. Ennek az összegnek – annak ellenére, hogy a tervezési időszakból mindössze másfél év áll rendelkezésre, és az utóbbi időben ténylegesen meggyorsult a kifizetés – csupán kb. 39 százaléka került kifizetésre. A törökszentmiklósi projektek nagyságrendileg és összességükben hozzák ezt a statisztikai átlagot, sőt, van olyan nagyberuházásunk is, amelynél gyakorlatilag a teljes összeg lehívásra került.

- **A legtöbb kérdés és kritika a Kossuth tér beruházása kapcsán merült fel a lakosság körében és különböző fórumokon. Egyesek az önkormányzat felelősségét is megemlítik a kivitelező cég kiválasztása kapcsán.**

- Magam is találkoztam olyan kritikákkal, amelyek azt taglalták, hogy nem járt el kellő gondossággal az önkormányzat a Kossuth tér beruházásának kivitelezését elnyerő Gropius Zrt. kiválasztásakor. Véleményem szerint azt gondolni, hogy a nagyszámú felszámolási eljárást és a bedőlő építőipari cégek garmadáját lehetséges volt előre prognosztizálni, illetve azt állítani, hogy megfelelő előrelátás esetén ezen eseményeknek nem lenne befolyása a projektek sikeres, tervek szerinti megvalósítására, nagyon naiv, vagy túlzó állítás. Egy dolgot le kell szögeznünk: a kivitelezést elnyerő Gropius Zrt. kiválasztásánál a fejlesztési rendszer arra hivatott szervei a közbeszerzést érintő szükséges ellenőrzéseket elvégezték, abban és a nyertes cég paramétereiben olyan, objektív szempontrendszer alapján aggodalomra okot adó információt nem találtak, amely alapján leállították volna a szerződéskötés folyamatát. Vélelmezésen, sejtésen alapuló, szubjektív kizáró szakmai, vagy pénzügyi megfelelőségi kritérium a közbeszerzési eljárás során nem értelmezhető. Állítom, ha kicsit szerencsésebbek vagyunk, és a Gropius Zrt. pár hónappal később kerül pénzügyileg nehéz helyzetbe, a Kossuth tér kapcsán nem lenne miről beszélnünk. Ugyanakkor nem szeretnék más településeket említeni, akik hasonló cipőben járnak, mint mi, csak egy kérdést vetnék fel: minden hasonló cipőben járó rosszul csinálta, vagy valóban az a tény merült fel, hogy más szituációhoz szükséges illeszteni olyan projekteket, amelyek más feltételrendszer mellett fogantak? *(folytatás a 4. oldalon)*